

Η ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Μοναδικό στολίδι της Κύπρου, κέντρο μάθησης και έρευνας η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου

Η απλή γλώσσα, τα πολλά παραδείγματα, οι διευκρινίσεις, μαζί με τις φωτεινές διαφάνειες, εκαναν τη διάλεξη «Ο ρόλος της Βιβλιοθήκης στη σύγχρονη κοινωνία: Αρχιτεκτονική και λειτουργική προσέγγιση του «Κέντρου Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη Στέλιος Ιωάννου» του Πανεπιστημίου Κύπρου» που έδωσαν η Έλενα Διομήδη-Παρπούνα, Αν. Διευθύντρια της Βιβλιοθήκης και ο Φίλιππος Ιωάννου, Αρχιτέκτονας Μηχανικός, Πανεπιστήμιο Κύπρου, μια από τις πιο ενημερωτικές και ενδιαφέρουσες διαλέξεις του Ελεύθερου Πανεπιστημίου που δόθηκαν στην Ελληνική Κυπριακή Αδελφότητα.

Στην ομιλία της η Έλενα Διομήδη Παρπούνα είπε ότι η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου άρχισε να λειτουργεί και να αναπτύσσεται, με το Πανεπιστή-

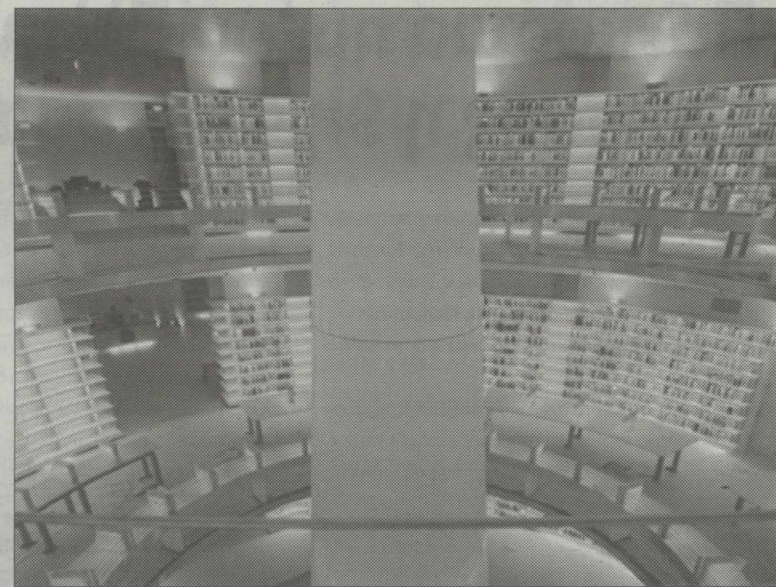
«ΕΝΩ ΕΜΕΙΣ ΚΤΙΖΟΥΜΕ ΧΩΡΟΥΣ ΓΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΤΙΖΟΥΝ ΤΖΑΜΙΑ ΓΙΑ ΙΣΛΑΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ»

μική στήριξη του κράτους προς το πρώτο δημόσιο πανεπιστήμιο του τόπου. Η πολιτεία επένδυσε με στρατηγικό όραμα σε αυτό, για να μπορούμε σήμερα να μιλάμε, πρώτον, για ένα από τα καλύτερα νέα πανεπιστήμια παγκοσμίως, και δεύτερο, για μία από τις καλύτερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στον ελληνικό και ευρωπαϊκό χώρο.

Με την εξασφάλιση αρχείων της σύγχρονης Κυπριακής ιστορίας, η Βιβλιοθήκη καθίσταται πηγή που μπορεί να συνδέσει μέσω της τεχνολογίας τις ρίζες του τόπου μας με τον απανταχού Κυπριακό Ελληνισμό. Επιδίδεται η κάθε μορφή

των μεγάλων ευεργετών του Πανεπιστημίου Κύπρου, της Έλλης και του Στέλιου Ιωάννου, καθώς και προς τους άξιους συνεχιστές του έργου τους, τα παιδιά τους Δάκη και Σύλβια Ιωάννου.

Μιλώντας ο αρχιτέκτονας, μηχανικός των Τεχνικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κύπρου, Φίλιππος Ιωάννου, μεταξὺ άλλων αναφέρθηκε με συντομία στα κύρια ζητήματα, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση αυτού του εμβληματικού έργου, Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου». Πολύτιμος αρωγός στην πραγματοποίησή του, είπε, ήταν η σημαντικ-

Πανοραμική άποψη του εσωτερικού της εντυπωσιακής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου

λεί ως οικοδόμημα, εντάσσεται στο μορφολογικό παιχνίδι του φυσικού τοπίου της περιοχής.

Ο Αρχιτέκτονας Jean Nouvel επιλέγει μία έγχρωμη μεμβράνη σε αφηρημένη σύνθεση για την επικάλυψη όλων των πρανών του τεχνητού λόφου και έναν εντυπωσιακό λευκό θόλο που προβάλλει στο οροπέδιο ως επιστέγασμα. Η μεμβράνη εξελίσσεται σε σύστημα ηλιοπροστασίας, όταν καλύπτει τις εκτεθειμένες όψεις του κτηρίου.

Το Κτήριο συνολικού εμβαδού περίπου 15.700τμ αναπτύσσεται κατακόρυφα σε 5 επίπεδα (υπόγειο, ισόγειο και τρεις ορόφους). Ένας βασικός κύλινδρος, ή αν θέλετε μία ροτόντα και τρεις πτέρυγες περιφερειακά διαμορφώνουν την οριζόντια διάταξη, διακριτή σε κάθε επί-

μέσα στο περιφερειακό αίθριο. Οι τρεις πτέρυγες φιλοξενούν εργαστήρια υπολογιστών, χώρους διδασκαλίας, υπηρεσίες, χώρους εξειδικευμένης χρήσης, και χώρους λειτουργικής υποστήριξης του κτηρίου.

Η οροφή της Βιβλιοθήκης, ολόκληρο το κυλινδρικό σχήμα, καλύπτεται από ένα διαφάνιστο θόλο διαμέτρου επίσης 40 μέτρων, που διαχέει το φυσικό φως στο μεγάλο αναγνωστήριο του 3ου ορόφου. Στην κορυφή του θόλου, ένας ηλιοστάτης διαμέτρου 5 μέτρων κατευθύνει κατακόρυφα μια δέσμη φωτός μέχρι και το χαμηλότερο επίπεδο του κτηρίου. Ο ηλιοστάτης, με κατακόρυφο άξονα περιστροφής, είναι μια εξειδικευμένη κυκλική κατασκευή με ενσωματωμένες περιστρεφόμενες περσίδες και φωταγωγο-

ΦΩΤΟ: ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΗΣ

Οι ομιλητές, Φίλιππος Ιωάννου (αρχιτέκτονας) και Έλενα Διομήδη - Παρπούνα (Αν. Διευθύντρια Βιβλιοθήκης). Στο βήμα ο Ανδρέας Καραολής και αριστερά μέρος του ακροατηρίου

μιο Κύπρου, το 1992. Καλύπτει σήμερα τις πληροφοριακές ανάγκες 8 Σχολών, 23 ακαδημαϊκών Τμημάτων και διαφόρων ανεξάρτητων ερευνητικών μονάδων. Πέραν της υποστήριξης που παρέχει στην πανεπιστημιακή κοινότητα, είναι προσβάσιμη και παρέχει διαχρονικά τις υπηρεσίες της, προς όλο το κοινό της Κύπρου, είτε στους χώρους της, είτε και διαδικτυακά, αξιοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα.

Ελλείπει άλλων μεγάλων βιβλιοθηκών στην Κύπρο, η BIB του ΠΚ έχει αποκτήσει ένα ρόλο σημαντικά μεγαλύτερο από τον αμιγώς ακαδημαϊκό της ρόλο. Αυτός είναι και ο λόγος που πολλά σημαντικά αρχεία του τόπου καταλήγουν σταδιακά στη BIB του ΠΚ, ως το καταλληλότερο μέρος για φύλαξη και ανάδειξή τους. Αυτή η εξέλιξη, καθιστά ακόμη πιο σημαντική τη βιβλιοθήκη προς αξιοποίηση του μεγάλου όγκου υλικού που διαθέτει για την ιστορία και τον πολιτισμό, ενώ η άμεση πρόσβαση σε αυτό αποκτά στις μέρες μας καθοριστική σημασία, αναδεικνύοντας και τη Βιβλιοθήκη ως άκρας υποβοηθητικό μέσο στη διαδικασία μάθησης, έρευνας και συνεχούς επιστημονικής πληροφόρησης.

Στην 25χρονη και πλέον λειτουργία της Βιβλιοθήκης έχει παρατηρηθεί μια θεαματική αύξηση περιεχομένου, η οποία έγινε εφικτή με την γενναϊόδωρη οικονο-

διασύνδεση και συνεργασία με την Κυπριακή ομογένεια, με σκοπό τη διάσωση και διάδοση των εμπειριών των ομογενών μας στις δεύτερες τους πατρίδες.

Η πλούσια συλλογή της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει σήμερα 550.000 τόμους βιβλίων και περιοδικών (όλα μέχρι πρόσφατα διάσπαρτα σε 5 διαφορετικούς χώρους στέγασης) 450.000 τουλάχιστον ηλεκτρονικά βιβλία, 160 επιστημονικές βάσεις δεδομένων, αμέτρητα επιστημονικά περιοδικά/άρθρα, καθώς και πλήθος ψηφιακών εγγράφων.

Το νέο κτήριο του Κέντρου Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» ήρθε σήμερα να καλύψει τη στέγαση της Βιβλιοθήκης σε ένα ενιαίο υπερσύγχρονο χώρο-σύμβολο εκτίμησης της γνώσης και των γραμμάτων, καθώς και της αγάπης για τους ευεργέτες που το οραματίστηκαν.

Έχοντας ήδη βιώσει τις πρώτες ιστορικές ώρες λειτουργίας της, από τον περασμένο Δεκέμβριο που έγιναν τα εγκαίνια της, μπορούμε να περηφανευόμαστε ότι όλες, οι κατά τα άλλα αναμενόμενες δυσκολίες και προκλήσεις ενός τέτοιου πολυσύνθετου έργου, άξιζαν τον κόπο, και ότι η λειτουργική του επιτυχία είναι αντληπτή και παραδεκτή σε μεγάλο βαθμό από όλους.

Τέλος η κα Παρπούνα εξέφρασε την ευγνωμοσύνη όλων προς την οικογένεια

ότατη συνεισφορά/δωρεά ύψους 8.000.000 ευρώ από την αείμνηστη Έλλη Ιωάννου, εις μνήμην του συζύγου της Στέλιου Ιωάννου. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Η μικρή μας πατρίδα Κύπρος μπορεί σήμερα να υπερηφανευεται, γιατί το έργο αυτό την καθιστά πολιτισμικά σημαντική και ισάξια με άλλες πολύ μεγαλύτερες χώρες.

Το κτήριο ως ενιαία οντότητα διασφαλίζει την ενοποίηση και αξιοποίηση των σύγχρονων ηλεκτρονικών και άλλων μέσων. Η συγκεκριμένη δομή αποτελεί τη σύγχρονη τάση στον τομέα υποστήριξης της μάθησης και της πληροφόρησης διεθνώς. Παρά την εντυπωσιακή παρουσία του διακρίνεται για την απλή, καθαρή και λειτουργική οργάνωση των χώρων. Ως τοπικοί Σύμβουλοι επελέγησαν, το Αρχιτεκτονικό γραφείο I-A Φιλίππου Αρχιτέκτονες Μηχανικοί. Μειοδότηρια κατασκευάστρια εταιρία η κοινοπραξία J&P and J&P-Avax Joint Venture - Stelios Ioannou Library.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΗΡΙΟΥ

Η βιβλιοθήκη χωροθετείται βορειανατολικά της Πανεπιστημιούπολης με τη μορφή ενός νέου γεωγραφικού στοιχείου. Ένας τεχνητός λόφος, παρομοίου σχήματος με τους παρακείμενους στην περιοχή, που πέρα από τον ρόλο που επιτε-

Ο Ανδρέας Καραολής εκ μέρους της Αδελφότητας επιδίδει στην Αναπληρώτρια Διευθύντρια της Βιβλιοθήκης αναμνηστικό δώρο

πεδο. Εκτός από το αίθριο κεντρικά του κυλίνδρου, ένα περιφερειακό αίθριο χωροθετείται μεταξύ του βασικού κυλίνδρου και των τριών πτερύγων. Ο βασικός κύλινδρος, διαμέτρου 40 μέτρων, φιλοξενεί τη βιβλιοθήκη και αναπτύσσεται σε πέντε επάλληλους ομόκεντρους δακτύλιους περιμετρικά του κεντρικού αιθρίου. Τα αναγνωστήρια όλων των επιπέδων, πλην του 3ου ορόφου, χωροθετούνται στην εσωτερική ζώνη προς το κεντρικό αίθριο, ενώ τα βιβλιοστάσια χωροθετούνται στην εξωτερική ζώνη των δακτυλίων. Στο τελευταίο επίπεδο (3ος όροφος) ολόκληρος ο δακτύλιος φιλοξενεί ένα μεγάλο αναγνωστήριο, που εκτείνεται οπτικά στο οροπέδιο του λόφου σε ύψος 14 μέτρων από το έδαφος.

Εκτός από τα αναγνωστήρια περιμετρικά του κεντρικού αιθρίου, 31 μικροί κόκκινοι γυάλινοι χώροι για ομαδική μελέτη εφάπτονται στην εξωτερική περιφέρεια του κυλίνδρου, «αωρούμενοι»

οροφής. Το φυσικό φως διαχέεται σε όλα τα αναγνωστήρια των χαμηλότερων επιπέδων μέσω διάχυσης του φυσικού φωτός στην επιφάνεια ενός κώνου ύψους 24 μέτρων, χωροθετημένου στο κέντρο του εσωτερικού κεντρικού αιθρίου.

Η μικρή μας Κύπρος με την επιτυχή ολοκλήρωση του Κέντρου Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου», μπήκε στον παγκόσμιο χάρτη των χωρών με αξιολογικά αρχιτεκτονήματα, ενώ στην απέναντι κατεχόμενη πλευρά, στη δική μας Μια Μηλιά, οι κατοχικές δυνάμεις εγκαταλείψουν το Χαλά Σουλτάν, το μεγαλύτερο τζαμί των κατεχομένων, ένα κτίσμα συνυφασμένο με τις επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας και την ισλαμοποίηση των κατεχομένων.

Εμείς αντίθετα, στην ελεύθερη Κύπρο, κτίζουμε και παραδίδουμε στις μελλοντικές γενιές, χώρους για έρευνα και γνώσεις, σύγχρονο πολιτισμό και μηνύματα, ειρήνη, ελπίδας ασιοδοξίας, κατέληξε.